



## De J42 vliegt het jeugd domein breed aan

21 april 2016

**Op 21 april was er weer een netwerkbijeenkomst voor alle regiomanagers Jeugd om kennis en ervaring uit te wisselen rondom de implementatie van de Jeugdwet. Dit overleg stond deze keer in het teken van de landelijke uitnamen, de aanpak administratieve lastenvermindering en de aansluiting van 18-/18+. Daarnaast ging het gesprek over de mogelijke onderbesteding in de wmo van het sociaal domein en de tweedaagse van de subcommissie Jeugd.**

### Continuïteit en belegging landelijke publieksinformatiefunctie

Siewert Pilon (VNG programmamanager strategie) is aanwezig en schetst de achtergrond van dit vraagstuk. De publieksinformatiefunctie voor ouders, jongeren en kinderen is één van de collectieve functies die momenteel door de VNG, namens alle gemeenten, wordt gefinancierd en is belegd bij Stichting Opvoeden. De huidige wijze van financiering door de VNG van alle collectieve functies staat ter discussie en wordt gezocht naar alternatieven. Uitnamen uit het gemeentefonds is namelijk de meest effectieve en efficiënte weg, maar niet rechtmatig, want gemeenteraden hebben geen invloed op de uitgaven. Er is tot 2018 de tijd om het anders in te richten.

De VNG is nu bezig met de uitwerking van een voorstel dat in de ALV van 8/9 juni a.s. ter besluitvorming wordt voorgelegd. Beleidsmatig is vrijwel iedereen unaniem van mening dat stichting opvoeden het beste landelijk gefinancierd kan blijven worden. De landelijke functie zelf staat niet ter discussie. Vraag is welke techniek het meest geschikt is. Een rekenvoorbeeld uit 2013<sup>1</sup> toont namelijk aan dat het lokaal of regionaal organiseren van de functie leidt tot een verveelvoudiging van de kosten. Waar Stichting Opvoeden.nl nu werkt met minder dan €1 miljoen per jaar (€700.000 vanaf 2015), zouden de kosten van de functie regionaal of lokaal georganiseerd kunnen oplopen tot €30 miljoen per jaar. Daarbij kunnen 390 afzonderlijke gemeenten niet in de huidige mate wetenschappelijke kennis binnenhalen. Met een relatief kleine investering – minder dan €1 miljoen – kan met deze centrale functie een groot voordeel behaald worden voor burgers (betrouwbare en toegankelijke informatie), gemeenten (bijdrage aan preventiebeleid) en kennispartijen (een sterk vergroot bereik van de geproduceerde kennis). Dit vraagstuk is uiteraard breder dan deze Stichting, maar het verschil met bijv. de kindertelefoon is dat hier geen sprake is van een wettelijk verplichte functie.

De J42 deelt de zorgen over de continuïteit van deze functie en willen de functie behouden. Een optie is om een gemeenschappelijke regeling voor 390 gemeenten in te stellen of tijdelijk bij het ministerie van VWS te beleggen in een subsidierelatie. J42 vindt dat laatste spreken van onvermogen vanuit gemeenten. Siewert nuanceert dit door te stellen dat het Rijk en de gemeenten beiden overheden zijn. Een publieke taak moet toebedeeld worden aan overheid die de taak het beste uit kan voeren en enkel decentraliseren wanneer dat mogelijk is. De wens van de J42 is om dit vraagstuk grondig aan te vliegen en te agenderen. Het is al wel in subcommissie Jeugd besproken, maar de J42 vindt dat dit meer ambtelijk had moeten worden ingestoken. Siewert zegt toe het netwerk beter te

---

<sup>1</sup> De stichting werkt momenteel aan een actueel rekenvoorbeeld.

betrekken. Ten eerste met de ledenmail die begin mei de deur uitgaat. Op basis hiervan kunnen beleidsambtenaren hun bestuurders adviseren.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Siewert Pilon ([siewert.pilon@vng.nl](mailto:siewert.pilon@vng.nl))

### **Toekomst aanpak administratieve lasten**

Sinds 1 januari 2016 is het programma voor Informatievoorziening Sociaal Domein (i-SD) voor gemeenten en aanbieders gestart. De opdracht van dit programma is om de administratie en informatievoorziening te vereenvoudigen.

De bevindingen tot nu toe zijn dat:

- Er zijn nog steeds veel overgangsproblemen ook rond de inrichting van de administratie
- Veel gemeenten dichtbij de oude systemen van de oude AWBZ blijven.
- Binnen veel gemeenten is de inkoop niet afgestemd met de facturatie en de verantwoording. Daarmee is het inzicht in de financiën onvoldoende is en rechtmatigheid in het geding.

Wel is er veel behoeften onder gemeenten om het anders te doen. Het iSD zet zich hiervoor in, maar heeft hier de praktijk bij nodig die wil streven naar eenvoud met lef en passie. Daarom worden er tot aan de zomer regionale bijeenkomsten georganiseerd met zorgaanbieders en gemeenten. Verder biedt het iSD regionale accountmanagers die kunnen meedenken en gesprekken kunnen organiseren tussen zorgaanbieders en gemeenten. Daarnaast bieden ze graag een podium voor goede voorbeelden.

De J42 ondersteunt de visie van dit programma. Ze pleit echter ook voor robuuste regionale samenwerking, waarbij aanbieders zich realiseren dat met een decentralisatie ook regio's in vereisten verschillen. Voor bovenregionale functies moet er wel bovenregionaal worden samengewerkt, maar dan is de regio nog steeds de schaal. Het is dan wel belangrijk dat regio's zich goed profileren.

Ten aanzien van de gegevens- en informatie-uitwisseling is de stip op de horizon duidelijk, maar de uitwerking loopt nog achter. Zo moeten er nog veel ingericht en afgestemd worden, waarbij aansluiting op het GGK een essentiële eerste stap is. De regio's missen daarbij de aansluiting met de software leveranciers. Vanuit het iSD programma wordt hier wel aan gewerkt, maar de softwareleveranciers lopen hier erg op achter. Het iSD zegt toe hier meer druk op te zetten.

De J42 geeft aan dat raden ook steeds meer terug komen op hun profilering met het uitvragen van zeer veel gegevens. Het iSD probeert daarom wethouders meer te betrekken in deze discussie om die beweging door te zetten en daarmee de backoffice te vereenvoudigen.

Tenslotte vraagt de J42 extra aandacht voor rechttrekken van werkwijzen met de accountants en snelle acties op het gezagsdragersregister. Het iSD is hier hard mee bezig en voert discussies met de accountantskoepel en VWS over het woonplaatsbeginsel. Voor vereenvoudiging van het beginsel wordt nu gekeken naar koppeling aan de Basisregistratie Persoonsgegevens. Daarmee wordt de afhankelijkheid van het gezagsdragersregister ook drastisch minder. Rond de zomer zou de uitkomst van het onderzoek hiernaar te moeten liggen. De richtdatum voor vereenvoudiging van het woonplaatsbeginsel vanuit de VNG is 1 januari 2017.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Hans Versteeg ([hans.versteeg@vng.nl](mailto:hans.versteeg@vng.nl))

## **Aansluiting 18-/18+**

De werkgroep 18-/18+ heeft zich de afgelopen maanden hard ingezet op dit thema naar aanleiding van veel rapporten en vragen van gemeenten en Tweede Kamer leden. De werkgroep bestaat uit ongeveer tien gemeenten, met ondersteuning van het NJI, en probeert over- en inzicht te geven in dit vraagstuk. Op dit moment wordt gewerkt aan twee producten: een handreiking voor gemeenten en een overzicht aan ontwikkelvraagstukken voor de komende tijd.

Het filmpje in de powerpoint geeft een beeld van de jongeren waar het om gaat. Deze jongeren zijn in beeld, terwijl veel jongeren dat ook niet zijn en geen zorg willen na hun 18<sup>e</sup>, met alle problemen van dien. De bijgevoegde powerpoint presentatie geeft een duidelijke weergave van het vraagstuk. Het gaat hierbij niet om een nieuw vraagstuk, maar eentje die al voor de decentralisatie bestond, waar met het 18<sup>e</sup> levensjaar ook nieuwe wetten voor cliënten golden. De nieuwe wettelijke kaders geven echter meer ruimte voor verbetering. Hierbij is de sleutel om vanuit de leefwereld van de jongeren te redeneren. Dit vraagt echter een grote omslag, waarbij het niet alleen gaat om zorg continuïteit maar ook om levensonderhoud, huisvesting en onderwijs. Op deze omslag moet gestuurd worden. Het gaat verder om drie typen vraagstukken: lokale/regionale oplossingsmogelijkheden, ontwikkelingsvraagstukken en wetwijzigingen. De meeste oplossingen liggen lokaal of regionaal en kan de gemeenten een grote rol spelen om ze in gang te zetten.

De J42 herkent het thema en in verschillende regio's wordt er in den brede al op geacteerd (bv. Regio Midden-IJssel/Oost Veluwe, Groningen, Amsterdam-Amstelland, Haarlemmermeer) . In veel regio's wordt het smaller aangevlogen en moet het nog verbreed worden. De regiomanagers zijn het eens over de ontwikkelthema's en zijn benieuwd naar de uitwerking. Verder zien zij graag voorbeelden van de aanpak op adolescenten die niet ergens in beeld zijn.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Bas Wijnen ([b.wijnen@nji.nl](mailto:b.wijnen@nji.nl))

## **Vermeende onderbesteding in sociaal domein**

In de media wordt aandacht gevraagd voor het feit dat in veel gemeenten in het sociaal domein (voornamelijk op de Wmo) sprake zou zijn van onderbesteding. Er volgt een Kamerdebat (datum nog niet bekend). Mogelijk is er ook aandacht voor in het verantwoordingsdebat van 18 mei. Significant doet in opdracht van het NDSD een onderzoek naar de over- en onderbesteding (en wat er met mogelijke onderbesteding gebeurt; vermoedelijk wordt dat geld meestal ingezet in de voorkant om hogere kosten aan de achterkant te voorkomen). Een eerste rapport zal half mei beschikbaar zijn, een definitief rapport eind mei. De VNG heeft in gesprek met gemeenten een memo met argumenten en verklaringen opgesteld. De cliëntorganisaties pleiten ervoor dit gesprek vooral lokaal te voeren. VWS, VNG en cliëntorganisaties hebben er alle drie belang bij gezamenlijk helder te communiceren naar gemeenten over wat zij mogen doen met een eventueel resterend budget.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Melchior Kerklaan ([melchior.kerklaan@vng.nl](mailto:melchior.kerklaan@vng.nl))

## **Tweedaagse subcommissie Jeugd**

Afgelopen 13 en 14 april zijn de leden van de subcommissie jeugd bijeen geweest om de werkagenda 2016 – 2017 op te stellen, het was een geslaagde bijeenkomst met veel (inspirerende ) gasten.

De subcommissie jeugd bestaat nu vier jaar. De eerste jaren stonden vooral in het teken van gesprekken met het Rijk over de vormgeving van de jeugdwet en het bijbehorende budget. Die aandacht is verschoven naar de regio. De leden van de subcommissie geven aan dat het belangrijk is om de agenda vanuit gemeenten op te bouwen. Ook preventie moet – nu de jeugdwet staat – meer aandacht krijgen. Ook is nagedacht over de transformatie van de subcommissie zelf: meer aandacht

voor de samenhang met andere commissies, meer aandacht voor strategische onderwerpen, meer aandacht voor onderwerpen die gemeenten als collectief raakt, zoals de instandhouding van specialistische jeugdhulp en administratieve lasten. Daarnaast heeft de subcommissie gesproken over de reikwijdte van de besluiten die in de subcommissie worden genomen met name in relatie tot de instandhouding van de jeugdregio's. Tot slot heeft de commissie aangegeven dat het belangrijk is de lijnen die in de subcommissie worden besproken uit te dragen in bijvoorbeeld artikelen en op de websites.

De volgende aandachtspunten staan bovenaan de agenda van de subcommissie jeugd:

1. Aandacht voor agendaopbouw vanuit gemeenten
2. Preventie
3. Verbinding met onderwijs, werk en het sociaal domein
4. Regionale samenwerking en robuust opdrachtgeverschap
5. Aandacht voor regionalisering van het zorglandschap
6. Meer aandacht voor huisartsen en netwerk aanbieders
7. Meer aandacht voor minder administratieve lasten
8. Aandacht voor kwaliteit en kennisontwikkeling, leren van elkaar
9. Meer aandacht voor doel en resultaat van (sub)commissies: wat willen we met elkaar bereiken?

De J42 kan zich vinden in de agenda en vindt de focusverlegging naar de regio een positieve ontwikkeling.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Astrid Jansen ([astrid.jansen@vng.nl](mailto:astrid.jansen@vng.nl))